

**UDRUŽENJE AUTOŠKOLA I INSTRUKTORA
TUZLANSKE REGIJE**

Rudarska 51

75000 Tuzla

Broj: 01 /2026

Tuzla, 30.07.2026. godine

OPŠTINA TUZLANSKOG KANTONA T U Z L A			
PRIMLJENO: 31. 7. 2026.			
Org. jed.	Klasif. oznaka	Redni broj	Br. priloga
02	02	380-5/26	22

KOLEGIJU SKUPŠTINE TUZLANSKOG KANTONA

PREDMET: Informacija o donošenju i primjeni Odluke o uvođenju aplikativnog softvera i Uputstva za njegovu primjenu u procesu osposobljavanja kandidata za vozače na području Tuzlanskog kantona

Veza: Vaš broj: 02-02-380-3/2026

Poštovani/e,

u skladu sa aktom Kolegija Skupštine Tuzlanskog kantona broj 02-02-380-3/2026, dostavljamo Informaciju o donošenju i primjeni Odluke o uvođenju aplikativnog softvera i Uputstva za njegovu primjenu u procesu osposobljavanja kandidata za vozače na području Tuzlanskog kantona.

Informacija sadrži pregled hronologije donošenja navedenih akata, analizu njihovog pravnog osnova i usklađenosti sa važećim propisima Bosne i Hercegovine, način njihove primjene u praksi, posljedice po kandidate, autoškole i druge učesnike u procesu osposobljavanja kandidata za vozače, kao i pregled obraćanja nadležnim institucijama i odgovora zaprimljenih od istih.

Cilj dostavljanja ove Informacije jeste da Skupština Tuzlanskog kantona, u okviru svojih ustavnih i zakonskih nadležnosti, bude upoznata sa svim relevantnim činjenicama i okolnostima koje su pratile donošenje i primjenu navedenih akata, kako bi mogla preduzeti mjere iz svoje nadležnosti.

I. PRAVNI OSNOV ODLUKE I UPUTSTVA I GRANICE OVLAŠTENJA MINISTRA

- Prilikom donošenja Odluke o uvođenju aplikativnog softvera i digitalizacije procesa saobraćajne edukacije, ministar se pozvao na:

član 56. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine;

član 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona;

član 179. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini;

član 2. i član 30. Pravilnika o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila.

- Prilikom donošenja Uputstva o korištenju aplikativnog softvera za upravljanje procesima u oblasti saobraćajne edukacije, ministar se pozvao na:

član 68. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine i član 4. navedene Odluke o uvođenju aplikativnog softvera i digitalizacije procesa saobraćajne edukacije.

Stvarna zakonska ovlaštenja ministra

Navedene odredbe ne daju ministru ovlaštenje da uređuje prava i obaveze autoškola mimo državnih propisa.

Član 56. Zakona o organizaciji organa uprave propisuje da ministar rukovodi ministarstvom i donosi podzakonske akte u okviru zakonskih ovlaštenja, dok član 68. propisuje da se uputstvom može samo bliže propisati način izvršavanja upravnih i stručnih poslova utvrđenih zakonom, a ne uvoditi nova pravila niti mijenjati zakonske obaveze. Također, organ uprave može donositi podzakonske propise isključivo kada je za to izričito ovlašten zakonom i u granicama datog ovlaštenja.

U oblasti osposobljavanja kandidata za vozače nadležnost Ministarstva ogleda se u:

- organizovanju i provođenju vozačkih ispita;
- vršenju upravnog i inspeksijskog nadzora u okviru zakona;
- vođenju propisanih evidencija;
- obezbjeđenju provođenja Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima BiH i pravilnika donesenih na osnovu tog zakona.

Ministar nema zakonsko ovlaštenje da:

- mijenja način izvođenja teorijske i praktične obuke propisan državnim pravilnicima;
- ukida zakonom propisane evidencije ili ih zamjenjuje isključivo aplikativnim softverom;
- uvodi nove obaveze autoškolama koje nisu propisane Zakonom o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima BiH i važećim pravilnicima;
- ograničava ili mijenja prava i obaveze kandidata, autoškola ili ispitnih komisija mimo propisa više pravne snage.

II. VREMENSKI TOK DONOŠENJA AKATA I IMPLEMENTACIJE APLIKATIVNOG SOFTVERA

Odluka o uvođenju aplikativnog softvera donesena je 20. aprila 2026. godine, dok je Uputstvo o korištenju aplikativnog softvera doneseno 13. maja 2026. godine.

Odlukom je propisano da obavezna primjena aplikativnog softvera počinje 1. juna 2026. godine, čime je za pripremu cjelokupnog sistema, autoškola i svih učesnika ostavljen period od svega 41 dan od donošenja Odluke, odnosno 19 dana od donošenja Uputstva.

Tako kratak rok nije bio dovoljan za kvalitetnu implementaciju informacionog sistema, njegovu provjeru u stvarnim uslovima rada, otklanjanje eventualnih nedostataka, niti za adekvatnu obuku korisnika.

Tenderska dokumentacija i implementacija softvera

Iz dostupne dokumentacije proizlazi jedino da je provedena javna nabavka aplikativnog softvera u vrijednosti od 25.000,00 KM.

Medutim, autoškolama, kao krajnjim korisnicima sistema, nikada nisu prezentovani niti učinjeni dostupnim:

- ugovor zaključen sa dobavljačem softvera;

- predmet i obim nabavke, odnosno koje funkcionalnosti su ugovorene;
- rok trajanja ugovora;
- obaveze dobavljača u pogledu održavanja, nadogradnje i otklanjanja nedostataka;
- način primopredaje i testiranja softvera prije njegovog puštanja u rad;
- mjesto čuvanja podataka, način njihove zaštite i odgovornost za obradu i sigurnost podataka.

Pored toga, predstavnici autoškola i stručna javnost nisu bili uključeni u razvoj, izradu niti testiranje aplikativnog softvera, zbog čega sistem nije razvijan u saradnji sa njegovim krajnjim korisnicima. Zbog izostanka transparentnosti cjelokupnog procesa, do danas nije poznato šta je tačno nabavljeno javnim sredstvima, koje su ugovorene funkcionalnosti softvera, niti da li je prije njegove obavezne primjene izvršeno potpuno testiranje i primopredaja sistema.

III. Angažovanje pravnog punomoćnika i preduzete pravne aktivnosti

Radi zaštite prava autoškola i zakonitosti postupanja nadležnih organa, Udruženje je angažovalo pravnog punomoćnika Predraga Krsmanovića, koji je u ime Udruženja pokrenuo niz pravnih aktivnosti i uputio službene dopise nadležnim institucijama.

Dopisi su upućeni:

1. Vladi Tuzlanskog kantona;
2. Ministarstvu pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona;
3. Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove Tuzlanskog kantona;
4. Ministarstvu komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine;
5. Agenciji za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini;
6. Federalnom ministarstvu pravde;
7. Federalnoj upravi za inspeksijske poslove.

Cilj obraćanja navedenim institucijama bio je ispitivanje zakonitosti donošenja Odluke i Uputstva, njihove usklađenosti sa Zakonom o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i važećim podzakonskim propisima, kao i provjera zakonitosti uvođenja i primjene aplikativnog softvera, zaštite ličnih podataka i postupanja nadležnih organa u konkretnom slučaju, a sve u cilju da nam se ne usložnjava sistem organizovanja obuke.

IV. Dalje aktivnosti Udruženja i obraćanje nadležnim institucijama

Nakon upućenih dopisa nadležnim institucijama, neke od njih su se izjasnile da nisu nadležne za postupanje, dok su pojedini predmeti proslijeđeni drugim nadležnim organima. Na značajan broj upućenih zahtjeva odgovori nisu dostavljeni Udruženju.

Istovremeno, Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, na zahtjev 48 auto škola iz TK, nije dalo saglasnost za upotrebu naziva udruženja „Tuzlanskog kantona“ za osnivanje Udruženja autoškola i instruktora Tuzlanskog kantona, zbog čega su osnivači bili primorani izvršiti promjenu naziva i osnovati Udruženje autoškola i instruktora Tuzlanske regije, koje je registrovano u skladu sa važećim propisima.

Po registraciji Udruženja intenzivirane su aktivnosti na zaštiti prava autoškola i zakonitosti postupanja nadležnih organa, prvenstveno resornog ministarstva. Predstavnici Udruženja su, radi složenosti primjene Uputstva i Odluke a u cilju blagovremene obuke kandidata za polaganje vozačkog ispita, obratili se Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona i Kantonalnom tužilaštvu Tuzlanskog kantona radi ispitivanja svih okolnosti vezanih za donošenje i primjenu Odluke, Uputstva i aplikativnog softvera.

Istovremeno, Udruženje je nastavilo obraćanje institucijama na entitetskom i državnom nivou, uključujući Vladu Tuzlanskog kantona, Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona, Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove, Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Agenciju za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, Federalno ministarstvo pravde i Federalnu upravu za inspekcijske poslove.

U okviru navedenih aktivnosti održan je i službeni sastanak sa predstavnicima Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, na čelu sa ministrom Edinom Fortom, na kojem su predstavljeni pravni i praktični problemi nastali donošenjem Odluke, Uputstva i primjenom aplikativnog softvera.

Tokom cijelog postupka Udruženje je svoje zahtjeve ostvarivalo isključivo putem zakonom propisanih institucionalnih mehanizama, s ciljem zaštite zakonitosti, jednakog položaja svih autoškola i instruktora, kao i zaštite interesa kandidata za vozače.

V. Pokušaji dijaloga, mirni protesti i problemi u primjeni aplikativnog softvera

Od samog početka predstavnici Udruženja nastojali su sporna pitanja riješiti putem dijaloga sa ministrom Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona. U više navrata upućivani su zahtjevi za održavanje sastanaka i pronalaženje zajedničkog rješenja kojim bi se osigurala zakonita primjena propisa i nesmetan rad svih autoškola.

Pored institucionalnog obraćanja, Udruženje je organizovalo i mirne proteste, želeći na dostojanstven i zakonit način ukazati na probleme nastale donošenjem Odluke i Uputstva. Međutim, prilikom jednog od zakazanih sastanaka predstavnicima Udruženja nije omogućen ulazak u prostorije Ministarstva. Ulazak je zabranjen:

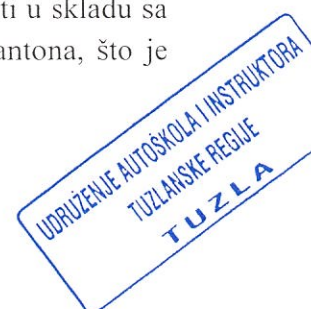
Tomislavu Tomiću, predsjedniku Udruženja;

Arneli Hasić, sekretaru Udruženja;

Berizu Sakiću, članu Upravnog odbora Udruženja.

Takvo postupanje dodatno je onemogućilo vođenje konstruktivnog dijaloga između Ministarstva i predstavnika Udruženja autoškola.

U međuvremenu su nastali i ozbiljni problemi u provođenju obuke iz pružanja prve pomoći. Pojedini općinski/gradski Crveni križevi na području Tuzlanskog kantona prihvatili su prijavljivanje kandidata putem aplikativnog softvera, dok su drugi nastavili postupati u skladu sa važećim pravilnicima. Time je uspostavljena različita praksa na području istog kantona, što je

dovelo do pravne nesigurnosti i nejednakog položaja kandidata i autoškola.

Posebno ističemo da Pravilnik Crvenog križa Bosne i Hercegovine propisuje da **kandidat** sam podnosi prijavu za pohađanje obuke iz pružanja prve pomoći, dok aplikativni softver takvu mogućnost ne predviđa, **već prijavu vrši isključivo autoškola putem sistema**. Na taj način dio organizacija Crvenog križa prihvatio je postupanje koje nije usklađeno sa važećim pravilnikom, čime je omogućena primjena postupka različitog od onoga koji propisuju važeći akti. Ovakvim postupanjem i Uputstvom o primjeni Odluke oduzima se osnovno pravo licima zbog kojih su doneseni Zakon i Pravilnik

Navedene okolnosti dodatno potvrđuju da prije obavezne primjene aplikativnog softvera nisu bile usklađene sve procedure sa važećim zakonima i podzakonskim propisima, što je izazvalo različitu praksu u radu nadležnih institucija na području Tuzlanskog kantona.

VI. Selektivno vršenje nadzora, pritisci na autoškole i nejednak tretman kandidata

Nakon početka primjene aplikativnog softvera uočena je pojava selektivnog postupanja Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona prema autoškolama koje nisu pristupile korištenju navedenog sistema.

Prema saznanjima Udruženja, upravo su autoškole koje nisu pristupile aplikativnom softveru bile izložene učestalim inspekcijskim nadzorima i kontrolama, kao i selektivnom pozivanju njihovih predstavnika na razgovore u prostorije Ministarstva, pri čemu je od njih traženo da pristupe korištenju softvera. Istovremeno, autoškolama koje su odmah pristupile aplikativnom softveru, a za koje postoje saznanja o rodbinskim ili drugim bliskim odnosima sa pojedinim zaposlenicima Ministarstva, kontrole nisu vršene ili su vršene u znatno manjem obimu.

Takvo različito postupanje stvara ozbiljnu sumnju u narušavanje načela jednakog tretmana privrednih subjekata i nepristrasnog rada organa uprave, te ostavlja utisak da nadzori nisu vršeni na osnovu objektivne procjene rizika ili unaprijed utvrđenog plana, već selektivno prema autoškolama koje nisu prihvatile primjenu aplikativnog softvera.

Nakon odbijanja pojedinih autoškola da pristupe aplikativnom softveru uslijedili su dodatni problemi prilikom prijavljivanja kandidata za polaganje vozačkih ispita. Kandidati iz tih autoškola označavani su kao "sporni", njihove prijave nisu obrađivane u razumnom roku, te im ispiti nisu organizovani, iako su ispunjavali zakonom propisane uslove za pristupanje ispitu. Nasuprot tome, kandidatima iz autoškola koje su pristupile aplikativnom softveru ispiti su redovno organizovani bez zastoja.

Ovakvo postupanje dovelo je do nejednakog položaja kandidata isključivo zbog činjenice iz koje autoškole dolaze, čime su direktne posljedice eventualnih nezakonitosti ili nepravilnosti u radu organa uprave prenesene na građane koji ni na koji način nisu mogli uticati na odluku svoje autoškole o nepristupanju aplikativnom softveru.

Udruženje smatra da je neophodno ispitati postojanje objektivnih kriterija za vršenje nadzora nad autoškolama, razloge zbog kojih su pojedine autoškole bile predmet učestalih kontrola, kao i razloge zbog kojih je kandidatima iz određenih autoškola onemogućavano ili odgađano polaganje vozačkih ispita, dok su kandidati drugih autoškola imali nesmetan pristup ispitnom procesu.

VII. Javne izjave ministra i njihova usklađenost sa stvarnim stanjem

Posebnu pažnju potrebno je posvetiti javnim izjavama ministra obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona koje su davane u vezi sa uvođenjem aplikativnog softvera i radom autoškola, budući da su iste izazvale dodatnu zabrinutost među privrednim subjektima i kandidatima za vozače.

Ministar je u više navrata javno isticao da informacioni sistem funkcioniše bez poteškoća i da se kompletan proces osposobljavanja i polaganja odvija uredno putem aplikativnog softvera. Međutim, stvarno stanje na terenu ukazivalo je na brojne probleme u radu sistema, otežano prijavljivanje kandidata, naknadne dopune funkcionalnosti, različit tretman autoškola, kao i odgađanje ispita kandidatima iz autoškola koje nisu pristupile aplikativnom softveru.

Također, u javnim istupima ministar je problematizirao cijene usluga autoškola i njihove cjenovnike. Takav pristup je posebno iznenađujući imajući u vidu da je u Bosni i Hercegovini na snazi princip slobodnog formiranja cijena, te da Ministarstvo godinama nije preduzimalo aktivnosti u vezi s tim pitanjem.

Naprotiv, autoškole su u prethodnom periodu u više navrata ukazivale Ministarstvu na problem nelojalne konkurencije i tražile da se, u okviru zakonskih mogućnosti, pronađe način zaštite dostojanstvenog obavljanja djelatnosti i transparentnog isticanja cjenovnika. Takvi prijedlozi nisu prihvaćeni, a prema saznanjima Udruženja, sekretar Ministarstva izričito je odbijao inicijative koje su se odnosile na javno isticanje cjenovnika i uređivanje ove oblasti.

Zbog toga se opravdano postavlja pitanje zbog čega je pitanje cijena postalo predmet javnih istupa Ministarstva, tek nakon što je značajan broj autoškola izrazio protivljenje primjeni aplikativnog softvera. Takav slijed događaja ostavlja utisak da je tema oko cijena korištena kao dodatni instrument pritiska na autoškole koje su ukazivale na pravne i tehničke nedostatke sistema, umjesto da se pažnja usmjeri na zakonitost donošenja i primjene odluke o uvođenju aplikativnog softvera.

Udruženje smatra da pitanja cijena na tržištu ne mogu biti korištena za diskreditaciju ili stavljanje u nepovoljniji položaj autoškola koje su legitimnim pravnim putem ukazivale na moguće nezakonitosti u radu Ministarstva, niti mogu predstavljati osnov za selektivno postupanje organa uprave.

Javni istupi ministra i ponašanje pojedinih državnih službenika

Od samog početka protivljenja načinu uvođenja aplikativnog softvera, predstavnici Udruženja jasno su isticali **da nisu protiv digitalizacije procesa osposobljavanja kandidata za vozače**, već, isključivo protiv primjene rješenja koje nije usklađeno sa važećim zakonima i podzakonskim propisima Bosne i Hercegovine.

Uprkos tome, u javnim nastupima ministar je predstavnike autoškola prikazivao kao osobe koje se protive digitalizaciji, koje koče napredak sistema i odbijaju savremene načine rada. Takve izjave nisu odgovarale stvarnim zahtjevima Udruženja, koje je od prvog dana tražilo isključivo zakonitu i transparentnu digitalizaciju, u skladu sa propisima iz zakona Bosne i Hercegovine.

Pored toga, zabrinjava i način na koji su pojedini državni službenici komunicirali sa predstavnicima autoškola putem društvenih mreža i drugih javno dostupnih platformi. Umjesto stručnog i argumentovanog odgovora na postavljena pitanja o zakonitosti uvođenja aplikativnog softvera, pojedina pitanja i argumenti predstavnika Udruženja javno su ismijavani i omalovažavani, pri čemu su korišteni izrazi poput "idiotizam" i "debilizam".

Takva komunikacija nije primjerena državnim službenicima koji su, u skladu sa načelima profesionalnosti, nepristrasnosti i dostojanstva državne službe, dužni sa građanima i privrednim subjektima komunicirati uvažavajući njihovo pravo da postavljaju pitanja, traže pojašnjenja i ukazuju na moguće nepravilnosti u radu organa uprave.

Posebno zabrinjava činjenica da su takve objave bile javno dostupne i da su doprinosile stvaranju negativne slike o autoškolama koje su koristile zakonom dozvoljena pravna sredstva radi zaštite svojih prava. *Time je umjesto profesionalnog dijaloga stvorena atmosfera javne diskreditacije i stigmatizacije onih koji su ukazivali na moguće nezakonitosti.*

Udruženje smatra da ovakvo postupanje nije u skladu sa standardima profesionalnog ponašanja državnih službenika, niti doprinosi povjerenju javnosti u rad institucija. Naprotiv, ono dodatno potvrđuje da je tokom cijelog procesa izostao institucionalni dijalog zasnovan na argumentima, zakonitosti i međusobnom uvažavanju.

VII. Nezakonito traženje dopuna dokumentacije nakon isteka zakonskog roka i neorganizovanje vozačkih ispita

Od početka primjene aplikativnog softvera autoškole koje nisu pristupile njegovom korištenju nastavile su prijavljivati kandidate za polaganje vozačkih ispita na način propisan važećim Pravilnikom o vozačkim ispitima. Sve prijave uredno su zaprimane u Ministarstvu, protokolirane i evidentirane, što potvrđuje da su podnesene u skladu sa propisanom procedurom i da Ministarstvo u trenutku prijema nije utvrdilo nedostatke koji bi predstavljali prepreku za organizovanje vozačkih ispita.

Međutim, nakon isteka zakonom propisanog roka od 30 dana za organizovanje vozačkog ispita, Ministarstvo je autoškolama počelo dostavljati akte pod nazivom „Dopuna dokumentacije“, zahtijevajući naknadno dostavljanje dnevnika rada i druge dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo izvođenje nastave i broj održanih časova.

Posebno je značajno da navedeni akti ne sadrže pozivanje na bilo koju odredbu zakona ili podzakonskog propisa koja bi Ministarstvu davala ovlaštenje da, nakon uredno zaprimljene prijave i proteka zakonskog roka za organizovanje ispita, zahtijeva naknadne dopune dokumentacije. U aktima nije naveden pravni osnov na kojem se takav zahtjev zasniva, niti je obrazloženo zbog čega se dopune traže tek nakon isteka roka koji je Ministarstvo bilo dužno poštovati.

Udruženje smatra da ovakvo postupanje nema uporište u važećim propisima iz najmanje dva razloga;

- Prvo, sva dokumentacija koja je prema važećem Pravilniku potrebna za prijavu kandidata već je bila uredno dostavljena i prihvaćena od strane Ministarstva prilikom zaprimanja prijave. Da prijave nisu bile potpune, Ministarstvo je bilo dužno odmah po njihovom prijemu utvrditi eventualne nedostatke i bez odlaganja zatražiti njihovo otklanjanje, a ne čekati istek zakonskog roka za organizovanje ispita.

- Drugo, zahtjevi za dopunu dokumentacije upućivani su tek nakon isteka roka od 30 dana, zbog čega se opravdano postavlja pitanje da li je *institut dopune dokumentacije korišten kao sredstvo za produženje rokova koje Ministarstvo nije ispoštovalo i za izbjegavanje odgovornosti zbog neorganizovanja vozačkih ispita u zakonom propisanom roku.*

Dodatno zabrinjava činjenica da dopune nisu upućivane samo autoškolama, već i organizacijama Crvenog križa koje nisu bile uključene u aplikativni softver, iako su i one prethodno uredno dostavile svu dokumentaciju propisanu važećim propisima. Ovakav način rada bi se mogao označiti kao „zastrašivanje“ od strane tzv. „duboke države“ što je u najmanju ruku zabrinjavajuće.

Sve dopune dostavljane su preporučenim poštanskim pošiljkama u zasebnim kovertama. Prema raspoloživim podacima, Ministarstvo je uputilo približno 300 takvih dopuna, što je prouzrokovalo značajne troškove štampanja, administrativne obrade i poštanskih usluga, finansirane iz budžeta Tuzlanskog kantona ali i dodatno administriranje u autoškolama i Crvenim križevima.

S obzirom na to da su dopune upućivane nakon isteka zakonskog roka i bez jasno navedenog pravnog osnova, postavlja se pitanje opravdanosti nastalih budžetskih troškova, njihove zakonitosti i odgovornosti za trošenje javnih sredstava. Opravdano se postavlja pitanje ko je donio odluku o slanju približno 300 preporučenih pošiljki, koliki je ukupan finansijski trošak takvog postupanja i da li je taj trošak mogao biti izbjegnuto blagovremenim i zakonitim postupanjem Ministarstva?

Zbog navedenog, Udruženje je uputilo pisani dopis šefu Odsjeka za polaganje vozačkih ispita, ukazujući da je prekoračen zakonski rok za organizovanje ispita i zahtijevajući da se ispiti organizuju u skladu sa važećim propisima.

Uprkos tome, ni nakon proteka roka od gotovo dva mjeseca od uredno podnesenih prijave, za određeni broj kandidata iz autoškola koje nisu pristupile aplikativnom softveru, vozački ispiti nisu organizovani.

Takvim postupanjem kandidatima je nanesena direktna šteta, dovedeni su u stanje pravne nesigurnosti, odgođeno im je ostvarivanje prava na polaganje vozačkog ispita, dok su kandidatima iz autoškola koje su koristile aplikativni softver, ispiti organizovani bez takvih odgađanja. Time je ozbiljno narušeno načelo jednakog postupanja prema građanima i otvoreno pitanje zakonitosti rada Ministarstva u ovom segmentu.

IX. Uticaj primjene aplikativnog softvera na integritet vozačkih ispita i sigurnost saobraćaja

Osnovni cilj sistema osposobljavanja kandidata za vozače nije administrativna digitalizacija procesa, već zaštita života i zdravlja svih učesnika u saobraćaju kroz zakonito, objektivno i nepristrasno provođenje vozačkih ispita.

Zbog toga posebnu zabrinutost izazivaju javne izjave ministra obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona o izuzetno visokoj prolaznosti kandidata koji su polagali putem aplikativnog softvera. Prema tim izjavama, prolaznost je u pojedinim periodima **dostizala gotovo 100%**, pri čemu su kandidati ostvarivali i maksimalan broj bodova na teorijskom dijelu ispita.

Takvi podaci sami po sebi zahtijevaju dodatnu analizu i provjeru, jer predstavljaju značajno odstupanje od ranijih rezultata i otvaraju pitanje da li je riječ o stvarnom unapređenju sistema ili o okolnostima koje zahtijevaju nezavisnu stručnu kontrolu.

Posebno je važno naglasiti da autoškole ne provode vozačke ispite, ne ocjenjuju kandidate, ne unose rezultate ispita, ne izdaju uvjerenja o položenom vozačkom ispitu niti upravljaju informacionim sistemom. Sve navedene radnje obavljaju ovlašteni ispitivači i zaposlenici Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona, a upravo Ministarstvo izdaje uvjerenja o položenom vozačkom ispitu.

Iz tog razloga odgovornost za zakonitost provođenja ispita, tačnost unesenih podataka i vjerodostojnost rezultata ne može se prenositi na autoškole, već je isključivo na organu koji organizuje, provodi i evidentira ispitni postupak.

Dodatnu zabrinutost izazivaju saznanja da u pojedinim slučajevima, kada aplikativni softver nije bio u funkciji ili nije bilo moguće provođenje ispita putem informacionog sistema, podaci nisu evidentirani u realnom vremenu, već su naknadno uneseni od strane zaposlenika Ministarstva.

Ukoliko su takva saznanja tačna, neophodno je utvrditi na koji način je osigurana vjerodostojnost podataka, ko je vršio naknadne unose, na osnovu koje dokumentacije i da li postoji potpuna revizijska evidencija svih izmjena u sistemu.

Također, prema saznanjima Udruženja, zaposlenici Ministarstva su u pojedinim slučajevima sami unosili ili odobravali podatke o potvrdama o završenoj obuci iz prve pomoći koje su izdavale organizacije Crvenog križa koje nisu bile uključene u aplikativni softver i to na način da ne priznaju broj potvrde propisanu Pravilnikom, dobijenu iz Crvenog križa, već su ih evidentirali pod svoj evidencijski broj. Ukoliko se ove činjenice potvrde, postavlja se pitanje zbog čega je Ministarstvo samo vršilo unos podataka iz sistema koji formalno nije bio povezan sa aplikativnim softverom, kao i na osnovu kojih procedura je takav unos vršen.

Sve navedeno zahtijeva nezavisnu provjeru informacionog sistema, reviziju svih evidencija i logova o unosu podataka, kao i utvrđivanje da li je tokom provođenja vozačkih ispita u potpunosti očuvan integritet ispitnog postupka.

S obzirom na to da vozački ispit predstavlja jedan od najznačajnijih postupaka u oblasti sigurnosti saobraćaja, svaka sumnja u pravilnost evidentiranja rezultata, način unosa podataka ili zakonitost rada informacionog sistema mora biti predmet detaljne provjere nadležnih institucija. Povjerenje građana u sistem izdavanja vozačkih dozvola može postojati samo ukoliko je cjelokupan postupak potpuno transparentan, zakonit i jednak za sve kandidate.

Obraćanje nadležnim institucijama radi zaštite zakonitosti i prava građana

Zbog kontinuiranog onemogućavanja redovnog rada autoškola, različitog postupanja prema privrednim subjektima, neorganizovanja vozačkih ispita u zakonom propisanim rokovima, kao i brojnih uočenih nepravilnosti u procesu uvođenja i primjene aplikativnog softvera, Udruženje autoškola i instruktora Tuzlanske regije bilo je prinuđeno da zaštitu svojih prava i prava kandidata zatraži od nadležnih institucija.

Tokom cijelog postupka Udruženje je nastojalo da otvorena pitanja riješi kroz dijalog sa Ministarstvom obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i putem pisanih obraćanja nadležnim službama. Međutim, kako problemi nisu otklonjeni, a posljedice po autoškole i kandidate postajale sve ozbiljnije, bilo je neophodno uključiti druge institucije radi utvrđivanja svih relevantnih činjenica i ocjene zakonitosti postupanja.

S tim ciljem, podnesene su prijave, predstavke i zahtjevi za postupanje nadležnim organima, uključujući Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Federalnu upravu policije, nadležno tužilaštvo, Instituciju ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Agenciju za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine, Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, kao i druge nadležne organe, sa zahtjevom da, svako u okviru svojih zakonskih ovlaštenja, ispita zakonitost donošenja i primjene odluke o uvođenju aplikativnog softvera, postupanje odgovornih službenih lica, zaštitu ličnih podataka, provođenje vozačkih ispita, javne nabavke i druga pitanja od značaja za zakonit rad Ministarstva.

Udruženje je navedene institucije upoznalo sa dokumentacijom i činjenicama koje ukazuju na moguća odstupanja od važećih zakona i podzakonskih propisa, uključujući navode o selektivnom postupanju, pritiscima na autoškole, različitom tretmanu kandidata, prekoračenju zakonskih rokova za organizovanje ispita, mogućim nepravilnostima u radu informacionog sistema, kao i drugim okolnostima koje zahtijevaju nezavisnu i nepristrasnu provjeru.

Obraćanje navedenim institucijama nije bilo usmjereno protiv procesa digitalizacije niti protiv rada pojedinaca, već isključivo sa ciljem zaštite zakonitosti, jednakosti svih učesnika u postupku, sigurnosti saobraćaja i povjerenja građana u rad javnih institucija.

Udruženje očekuje da će sve nadležne institucije, svaka u okviru svojih zakonskih nadležnosti, izvršiti potpunu i nepristrasnu provjeru svih navoda, utvrditi činjenice, ispitati eventualnu odgovornost odgovornih lica i preduzeti mjere propisane zakonom ukoliko se utvrde nepravilnosti ili nezakonitosti.

X. Posljedice primjene aplikativnog softvera po autoškole, zaposlene i građane

Posljedice donošenja i primjene Odluke o uvođenju aplikativnog softvera nisu se zadržale na administrativnim pitanjima, već su proizvele ozbiljne pravne, ekonomske i društvene posljedice po autoškole, njihove zaposlene i građane Tuzlanskog kantona.

Na području Tuzlanskog kantona pogođeno je približno 40 registrovanih privrednih subjekata, koji u prosjeku zapošljavaju oko tri radnika, čime je egzistencija više od 120 zaposlenih, kao i njihovih porodica, dovedena u ozbiljnu neizvjesnost.

Zbog nemogućnosti prijavljivanja kandidata, neorganizovanja vozačkih ispita u zakonom propisanim rokovima i selektivnog postupanja Ministarstva, autoškole su praktično ostale bez mogućnosti obavljanja svoje osnovne registrovane djelatnosti, dok su njihove zakonske i finansijske obaveze nastavile dospijevati. Obaveza isplate plata zaposlenima, doprinosa, poreza, zakupnina poslovnih prostora, režijskih troškova i drugih finansijskih obaveza nije prestala, iako je prihod velikog broja autoškola gotovo u potpunosti zaustavljen.

Takvo stanje dovelo je mnoge autoškole na rub opstanka. Pojedini zaposleni već su napustili radna mjesta ili su bili primorani potražiti zaposlenje kod drugih poslodavaca, dok su vlasnici autoškola dovedeni u situaciju da razmatraju otpuštanje radnika isključivo zbog nemogućnosti ostvarivanja prihoda usljed postupanja Ministarstva.

Istovremeno, više od 300 kandidata za vozače ostalo je bez mogućnosti da u zakonom propisanom roku pristupi vozačkom ispitu. Posljedice toga nisu samo administrativne. Prema informacijama kojima raspolaže Udruženje, pojedini kandidati izgubili su mogućnost zaposlenja ili zasnivanja radnog odnosa zbog nemogućnosti da steknu vozačku dozvolu u predviđenom roku, dok drugi nisu mogli ostvariti prava koja su zavisila od posjedovanja vozačke dozvole. Time su građanima neposredno ugrožena njihova prava i životni interesi, iako za nastalu situaciju nisu snosili nikakvu odgovornost.

Udruženje smatra da nijedan proces digitalizacije ne može biti opravdan ukoliko za posljedicu ima narušavanje zakonitosti, ugrožavanje prava građana, dovođenje privrednih subjekata na rub egzistencije i stvaranje pravne nesigurnosti u oblasti koja je od neposrednog značaja za sigurnost saobraćaja i javni interes.

ZAKLJUČAK

Na osnovu svih prikupljenih činjenica, dostavljene dokumentacije, važećih zakonskih i podzakonskih propisa Bosne i Hercegovine, kao i postupanja Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona tokom donošenja i primjene Odluke o uvođenju aplikativnog softvera i Uputstva za njegovu primjenu, Udruženje autoškola i instruktora Tuzlanske regije smatra da postoje ozbiljni razlozi za sumnju da navedeni akti i njihova primjena nisu bili u potpunosti usklađeni sa propisima Bosne i Hercegovine.

Tokom primjene aplikativnog softvera evidentirane su brojne okolnosti koje ukazuju na moguće povrede načela zakonitosti, jednakog postupanja, pravne sigurnosti, transparentnosti i zaštite prava građana i privrednih subjekata.

Posebno zabrinjava činjenica da su posljedice ovakvog postupanja snosili prvenstveno kandidati

za vozače, autoškole i njihovi zaposleni, dok su istovremeno ugroženi kontinuitet procesa osposobljavanja kandidata, poslovanje privrednih subjekata i povjerenje građana u institucije sistema.

Dodatnu težinu cijelom predmetu daje činjenica da je Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine svojim aktom od 28.07.2026. godine potvrdilo da se obaveze propisane državnim pravilnicima i dalje moraju primjenjivati, što potvrđuje stav Udruženja da se kantonalnim aktima ne mogu mijenjati niti stavljati van primjene propisi doneseni na nivou Bosne i Hercegovine.

Udruženje posebno naglašava da ni u jednom trenutku nije bilo protiv digitalizacije procesa osposobljavanja kandidata za vozače. Naprotiv, podržava svako tehnološko unapređenje koje doprinosi efikasnijem radu, pod uslovom da je zasnovano na zakonu, da jednako tretira sve učesnike u postupku i da ne dovodi u pitanje sigurnost saobraćaja, pravnu sigurnost građana i opstanak privrednih subjekata.

Zbog svega navedenog, smatramo da postoji osnov za hitno postupanje Skupštine Tuzlanskog kantona u okviru njenih ustavnih i zakonskih nadležnosti.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA I MJERA SKUPŠTINI TUZLANSKOG KANTONA

Udruženje autoškola i instruktora Tuzlanske regije očekuje da Skupština Tuzlanskog kantona, nakon razmatranja ove informacije, donese neke od predloženih zaključke:

1. SKUPŠTINA TUZLANSKOG KANTONA ZAHTIJEVA DA MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE TUZLANSKOG KANTONA, DO OKONČANJA POSTUPAKA PRED NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA, OBEZBIJEDI NESMETANO PRIJAVLJIVANJE KANDIDATA I ORGANIZOVANJE VOZAČKIH ISPITA ZA SVE KANDIDATE KOJI ISPUNJAVAJU ZAKONOM PROPISANE USLOVE, BEZ BILO KAKVE DISKRIMINACIJE PO OSNOVU TOGA DA LI NJIHOVA AUTOŠKOLA KORISTI ILI NE KORISTI APLIKATIVNI SOFTVER, KAKO BI SE ZAŠTITILA PRAVA GRAĐANA, SPRIJEČILO DALJE NASTAJANJE MATERIJALNE ŠTETE I OBEZBIJEDILO POŠTOVANJE NAČELA JEDNAKOSTI PRED ZAKONOM.
2. SKUPŠTINA TUZLANSKOG KANTONA PREDLAŽE VLADI TUZLANSKOG KANTONA DA, DO OKONČANJA POSTUPAKA PRED NADLEŽNIM INSTITUCIJAMA I POTPUNOG USKLADIVANJA ODLUKE O UVODENJU APLIKATIVNOG SOFTVERA I UPUTSTVA ZA NJEGOVU PRIMJENU SA ZAKONOM O OSNOVAMA BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI I VAŽEĆIM PODZAKONSKIM PROPISIMA BOSNE I HERCEGOVINE, HITNO RAZMOTRI DONOŠENJE ODLUKE O PRIVREMENOM STAVLJANJU VAN PRIMJENE NAVEDENIH AKATA, KAKO BI SE SPRIJEČILO DALJE KRŠENJE PROPISA, NASTAJANJE ŠTETE KANDIDATIMA, AUTOŠKOLAMA I DRUGIM UČESNICIMA U POSTUPKU, TE OBEZBIJEDILA ZAKONITA I JEDNAKA PRIMJENA PROPISA NA TERITORIJI TUZLANSKOG KANTONA.
3. SKUPŠTINA TUZLANSKOG KANTONA ZADUŽUJE MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE TUZLANSKOG KANTONA DA U ROKU OD 30 DANA DOSTAVI SKUPŠTINI IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI SVIH DONESENIH ZAKLJUČAKA.

Uz uvjerenje da će Skupština Tuzlanskog kantona razmotriti ovu informaciju nepristrasno, objektivno i u skladu sa Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine, očekujemo da će preduzeti mjere iz svoje nadležnosti radi zaštite zakonitosti, sigurnosti saobraćaja, prava građana i opstanka privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost osposobljavanja kandidata za vozače.

Na raspolaganju smo Skupštini Tuzlanskog kantona za dostavljanje kompletne dokumentacije, dodatnih pojašnjenja, kao i za prisustvo sjednicama radnih tijela ili Skupštine radi obrazlaganja navoda sadržanih u ovoj Informaciji.

S poštovanjem,

Predsjednik Udruženja
Tomislav Tomić

Tomislav Tomić